

Agrodružstvo Bystré, 094 34 Bystré 606, IČO: 36485055

Obchodný register Okresného súdu Prešov
oddiel: Dr. vložka č. 10113/P

V ý r o č n á s p r á v a

za rok 2020

Vyhotovená dňa: 4.2.2021
Schválená dňa:

Overená audítorom dňa: 26.2.2021

Ing. Miroslav Košč
predseda

Ing. Anna Mihočová
členka predstavenstva

I. Vývoj a stav finančného hospodárenia

1. Výsledky rastlinnej výroby

Úrody plodín dosiahnuté z 1 ha

<i>Plodina</i>	<i>Priemerná ha úroda v t 2019</i>	<i>Priemerná ha úroda v t 2020</i>
Pšenica ozimná	4,93	5,33
Jačmeň jarný	4,91	3,59
Jačmeň ozimný	5,01	6,25
Kukurica zrno	10,34	11,49
Repka ozimná	2,81	2,90
Sója	2,37	2,69
Hrach	-	1,62
Kukurica siláž	30,10	31,42
Jarné miešanky	25,14	-
Lucerka v suchom	13,70	11,74
Trávy na o.p. v suchom	2,16	3,52
TTP v suchom	1,40	1,31

V roku 2020 sme na úseku rastlinnej výroby pestovali:

- 575,73 ha hustosiatych obilnín
z čoho - ozimná pšenica - 360,39 ha
- ozimný jačmeň - 96,48 ha
- jarný jačmeň - 118,86 ha
- 75,64 ha kukurice na zrno
- 80,15 ha kukurice na siláž
- 243,25 ha repky ozimnej
- 95,54 ha sóje
- 4,64 ha hrachu
- 63,45 ha lucerny
- 30,75 ha tráv na ornej pôde
- 10,39 ha činili záhumienky

Spolu sme teda hospodárili na 1178,54 ha ornej pôdy, TTP sme mali 507,04 ha. Celková výmera poľnohospodárskej pôdy činila 1685,58 ha. Oproti predchádzajúcemu roku nám výmera poľnohospodárskej pôdy poklesla o 31 ha z toho OP o 14 ha.

Pšenica ozimná

- pestovali sme ju na výmere 360,39 ha. V jesennom období 2019 sme celú výmeru insektídne ošetrili proti prenášačom vírusových chorôb a 200 ha sme ošetrili aj proti burinám. Táto aplikácia sa vyznačuje dobrým účinkom hlavne proti metličke a značne odbremení jarnú chemickú ochranu.

Keďže je našou snahou dopestovať potravinársku pšenicu prispôsobili sme tomu výživu porastov, ktorú robíme v 3 dávkach, z toho kvôli lepšiemu využitiu N 2 dávky predstavuje tekutá forma v podobe DAM-u. Nevyhnutnosťou sa stali 2 postreky hubovým chorobám. Kvôli daždivému počasiu v čase kvitnutia a dozrievaniu pšenice bol veľmi dôležitý 2. fungicídny postrek. Žiadny prípravok nezabezpečí 100 % ochranu a zvlášť nie za takých podmienok ako boli vlani. Preto aj my sme mali problémy s výskytom fusarióz najmä u krmného obilia, v dôsledku čoho klesli jeho nákupné ceny najmä po žatve. 1/3 produkcie pšenice sme realizovali po žatve v cene 130 Eur/t a 2/3 sme naskladnili a ošetrili proti skladištným škodcom. Toto opatrenie sa nám oplátilo, pretože koncom roka sa už ceny pšenice zvýšili cca o 20 % . Najkvalitnejšiu pšenicu „E“ sme preskladnili a súčasné ceny sa pohybujú na úrovni 190 Eur/t. Celkove sme dopestovali 1920 t ozimnej pšenice, čo predstavuje ha úrodu 5,33 t/ha, ktorá je o 0,5 t vyššia ako priemer za posledných 13 rokov.

Jačmeň

- po výborných výsledkoch roku 2019 čo sa týka úrod aj speňažovania sme navýšili pestovanú výmeru na 214,34 ha, z čoho ozimný jačmeň sme pestovali na 96,48 ha a jarný na 117,86 ha. Produkciu jedného aj druhého sme mali zazmluvnenú ako sladovnícku v pivovare vo Veľkom Šariši. Napriek našej snahe sme v roku 2020 dopadli s pestovaním jačmeňa neslávne.

Vynaložené náklady spojené najmä s náročnou ochranou proti hubovým chorobám sa nám zďaleka nevrátili. U ozimného jačmeňa sme dosiahli úrodu 6,25 t/ha, čo je o 1 t viac ako dlhodobý priemer.

Pivovar Šariš sa po zlých technologických výsledkoch pri spracovaní ozimného jačmeňa odrody Casanova rozhodol skončiť so spracovaním ozimného jačmeňa a odmietol od nás vykúpiť zmluvne dohodnuté množstvo ozimného jačmeňa, údajne pre výskyt hnedých špičiek jačmeňa. Nám tak ostalo 500 t ozimného jačmeňa na sklade, ktorý sme mali pripravený na uskladnenie jarného jačmeňa do októbra 2020. Z toho dôvodu sme ho museli predať konkurencii o 35 Eur lacnejšie ako sme mali zmluvne dohodnuté vo Veľkom Šariši. A tak napriek nadpriemernej úrode sme zaznamenali výpad tržieb 14 000,- Eur.

Odlíšná situácia bola u jarného jačmeňa. Porasty jačmeňa v dôsledku suchej a chladnej jari slabo odnožovali a dlho stagnovali. Až po prihnojení a výdatných zrážkach začali rastliny nanovo odnožovať. Vytvorené bočné odnože však už neprinesli plnohodnotný klas a plnohodnotné zrno napriek vynaloženým nákladom na výživu a ochranu porastov. Prejavilo sa to na úrode 3,59 t/ha, ktorá je 0,5t nižšia ako dlhodobý priemer. U jarného jačmeňa sme tak zaznamenali najväčší prepád úrody zo všetkých pestovaných plodín v roku 2020. Podpriemerná úroda sa prejavila aj pri čistení jačmeňa. Kvôli veľkému prepadu na site s priemerom 2,6 mm, na ktorom štandardne čistíme sladovnícky jačmeň sme museli jačmeň čistiť na 2,5 mm site, v dôsledku čoho sme mali zrážky z ceny. Konečná realizačná cena 176 Eur/t zďaleka nepokryla náklady na výrobu 1 t jačmeňa. Kvôli nízkej ha úrode sme dodali Pivovaru Šariš namiesto zazmluvnených 400 t iba 338 t sladovníckeho jačmeňa.

Nedá mi nespomenúť, že na úrodu a kvalitu obilia mala veľmi nepriaznivý dopad daždivá žatva. Obilie z poľa sme doslova „kradli“ počas zopár priaznivých dní.

K najvýznamnejším tržným plodinám v našom podniku patrí **ozimná repka**. Stále miesto v našom osevnom postupe jej patrí aj z hľadiska predplodínovej hodnoty pre obilniny, najmä ozimnú pšenicu. Pestujeme ju aj napriek hystérií, ktorú rozpútali ekologickí aktivisti. A je treba povedať, že sa nám s jej pestovaním darí. Repka je plodina náročná na materiálové vstupy a ochranu pred vysokou zverou, ktorá dokáže zdecimovať jej porasty najmä v blízkosti lesov. Taktiež patrí k rizikovým

plodinám, čo sa týka prezimovania a nebezpečenstva poškodenia ľadovcom, preto ju pravidelne poisťujeme.

Pri úrode cca 3 t/ha a realizačnej cene nad 350 Eur/t však začína rentabilita jej pestovania. Aj keď sme dosiahli 2,9 t/ha, priemerná realizačná cena 368 Eur/t prispela k tomu, že v roku 2020 bola repka naša najrentabilnejšia plodina. Celkove sme dopestovali 705 t repky. Naším najväčším odberateľom je firma ARIMEX, ktorej sme cez VOD Prešov predali 447 t. 158 t sme odpredali firme Interagros a firme Agro Ostrov zvyšných 100 t repky. Potešila kvalita realizovanej repky bez zrážok na čistotu a vlhkosť repkového semena.

Kukurica

Ďalšou významnou plodinou, ktorej výmeru sme žiaľ nútení znížiť, je kukurica. Niežeby sme ju nevedeli pestovať, veď v posledných rokoch u zrnovej kukurice dosahujeme úrody okolo 10 t/ha. Kvôli obmedzovaniu vodnej erózií sa ale nesmie pestovať kukurica na parcelách s výskytom svahovitosti na 12° vôbec. A na parcelách so svahovitosťou nad 7° sa nesmie pestovať kukurica bez uplatňovania protierózných agrotechnických opatrení, medzi ktoré patrí vrstevnicová agrotechnika bezorbová alebo minimálna agrotechnika, pásové obrábanie pôdy (Strip Till). Na tieto technológie je potrebná špeciálna technika, ktorú zatiaľ nemáme. Ale zato o pozemky s výskytom svahovitosti nad 7° nemáme núdzu. Z toho dôvodu musíme dodržiavať tieto opatrenia, pretože za porušenie tejto smernice nám hrozia prísne sankcie. V roku 2020 sme pestovali kukuricu na celkovej výmere 155,79 ha, z čoho 80,15 ha činila silážna a 75,64 ha zrnová kukurica. So sejbou kukurice sme začali koncom 1. aprílovej dekády. Po skúsenostiach z predchádzajúcich suchých rokov, sme tak zasiali stredne skoré hybridy s FAO 350 – 370 u zrnovej a FAO- 400 - 420 u silážnej kukurici. Tieto hybridy dávajú vyššie úrody a sú schopné prekonať suché periódy počas vegetácie a predčasne neodchádzajú na sucho, čo sa nám stávalo počas suchej jesene v predošliých rokoch najmä u silážnej kukurice. V roku 2020 sa nám táto stratégia vypomstila. Po už spomínanom suchom a chladnom počasí v apríli a máji (priemerná denná teplota za apríl bola o 1,6 °C a za máj dokonca o 3,3°C nižšia ako je normál za posledných 12 rokov!) sa rast a vývoj kukurice zastavil. Až výdatné zrážky na konci mája a v júni naštartovali jej opätovný vývoj. Daždivé počasie a nedostatok slnečného svitu v jesennom období oneskoril dozrievanie kukurice. Preto sme museli čakať so silážovaním, pokiaľ nemala kukurica minimálny obsah sušiny aspoň 30 %. Posunom silážovania o 2–3 týždne sa oneskorilo uvoľňovanie plochy pre ozimnú pšenicu a tak niektoré parcely sme nemohli posiať vôbec (Kapustnica, Rekultivácie Bystré). Veľkým problémom bolo silážovanie na hone Kapustnica. Odvoz siláže sme museli riešiť iba traktormi a ešte k tomu nám vypadla aj naše rezačka, preto sme museli zabezpečiť rezačku z Kapušian. Celkove sme vyrobili takmer 2400 t kukuričnej siláže, z toho 1780 t do silážneho žľabu a 613 t do silážnych vakov. Priemerná úroda silážnej kukurice činila 31,42 t/ha.

Ešte problematickejší bol zber zrnovej kukurice. Dostatok zrážok počas leta oddialil jej dozrievanie až na október. Vtedy však prišla ďalšia vlna výdatných dažďov, ktoré rozbahnili pôdu a zber kukurice bol veľmi náročný. Vlhkosť kukuričného zrna prekročila 30 %, čo bolo vhodné akurát na konzervovanie mokrého zrna metódou CCM. Pre vlastnú potrebu sme touto technológiou zakonzervovali 304 t mokrého zrna. Pri predaji suchej kukurice nám však vyskočil ďalší problém fusariózy a vysoký obsah mykotoxínov, ktorý v dôsledku daždivého počasia od kvitnutia až po zber kukurice vysoko prekračoval normou stanovené množstvo. Nakoniec sa nám podarilo túto kukuricu predať, ale už iba za cenu 115 Eur/t. Kvôli tomuto problému, vysokej zberovej vlhkosti a s tým spojenými nákladmi na sušenie, ktoré spomaľovalo aj tak náročný zber kukurice sme sa rozhodli predať záujemcovi od Popradu takmer 300 t mokrého zrna kukurice. Aj keď to nebol cenovo výhodný obchod, pomohol nám urýchliť zber zvyšnej kukurice na parcele Rekultivácie Bystré, ktorej zber by bol neskôr úplne nemožný. Čo sa týka úrody zrnovej kukurice, môžeme byť spokojní. Dosiahli sme doteraz najvyššiu úrodu 11,49 t/ha (po prepočítaní na vlhkosť 14 %). Negatívom bola však nízka realizačná cena v jesennom období.

Plodina, ktorá naberá čoraz viac na význame sa stáva **sója**. Je o ňu čoraz väčší záujem a aj ceny sa posúvajú nahor. Významnou je aj jej predplodínová hodnota pre pšenicu a jačmeň. Sója si však vyžaduje kvalitné pôdy, ktorých my veľa nemáme. Keďže kukurica sa nemôže pestovať na svahovitých pozemkoch dostáva sa sója na svahy, ktoré jej veľmi nevyhovujú. Taktiež je v blízkosti lesov značne spásaná vysokou zverou. To všetko si uvedomujeme pri zaradzovaní sóje do osevného postupu. V roku 2020 sme ju pestovali na výmere 95,54 ha. Kvôli chladnému počasiu sme so sejbou začali až v 2. polovici apríla. Spočiatku bol jej vývoj podobný ako u kukurice, ale po zrážkach naštartovala a daždivé počasie pomohlo jej rastu a vývoju, takže po výdatných zrážkach aj poľahla, čo sa doteraz stávalo veľmi zriedka. Skorú odrodu sme pozberali do konca septembra bez potreby desikácie. Horšia situácia bola u neskorších odrôd, ktoré len veľmi pomaly dozrievali a boli nevyrovnané. Preto sme ich museli desikovať, čo len navýšilo náklady na chemickú ochranu. Po výdatných októbrových dažďoch bol zber nesmierne náročný. Polovicu výmery sme museli zberať na jednu stranu. Kombajny viazli miestami aj pri jazde zo svahu. Samozrejme, že zberové straty boli oveľa vyššie ako po minulé roky. Zberová vlhkosť sa pohybovala okolo 20 % a viac, čiže bolo nevyhnutné sóju opatrne dosušiť. Prioritou bolo ale sóju pozberať, čo sa nám na rozdiel od viacerých podarilo do 23. 10. 2020 a pri pomerne dobrej kvalite. Celkovo sme pozberali 257 t sóje, čo predstavovalo slušnú úrodu 2,71 t/ha, ktorá je o 0,4 t viac ako dlhodobý priemer. Väčšinu (200 t) sme predali cez VOD olejnín Prešov firme ARIMEX za cenu 310 Eur/t, ktorá v čase zazmluvnenia bola výhodná. Po problémoch v čase zberu sa ceny zvýšili na 340-350 Eur/t. Už je to raz tak, že niekedy sa zazmluvňovanie oplatí, inokedy sa na tom prerobí. Ale predpokladať vývoj cien polroka dopredu je prakticky nemožné, pretože ceny komodít sa menia v priebehu niekoľkých dní, čoho sme svedkom aj na začiatku roka 2021. Časť sóje sme si nechali pre vlastný osev, pretože kvalitného osiva je na trhu nedostatok.

Obrovské problémy sme mali v roku 2020 aj v zbere krmovín. Chladný a suchý začiatok jari spôsobil, že porasty krmovín a to tak na OP ale aj u TTP boli veľmi biedne. Na lúkach nebolo čo kosiť, ovce nemali čo pásť. Až výdatné zrážky od konca mája do konca júla (v tom období spadlo vyše 300 mm zrážok!) podporili rast zelenej hmoty tak lucerny ako aj lúk a pasienkov. Na druhej strane to spôsobilo veľké problémy so zberom. Lucernu sme tak museli senážovať v dňoch, kedy to bolo možné vzhľadom na to aby sme nezničili jej porasty, prejazdami techniky, najmä na novozaložených porastoch. A tak sa stalo, že sme museli posunúť zber o niekoľko dní, čo malo vplyv na obsah vlákniny v senážovacej hmote. Napriek všetkému sme u lucerny vykovali 5 kosieb a vyrobili z nej 1390 t lucernovej senáže.

Ešte horšia situácia bola u TTP. Kvôli dažďom nám na takmer 100 ha ostalo seno nepozberané. Ešte sme stihli z TOP a z časti TTP vyrobiť 380 t trávnej senáže. Potom sme kvôli zamokreniu prerušili kosbu lúk. Samozrejme, že tým pádom nám porasty zostarli a bolo možné ich využiť iba na výrobu sena. Ale už s vyšším obsahom vlákniny. Pre ovce v čase kosenia a jahňatá sme z 2.kosby TOP a časti TTP vyrobili 75 t kvalitnejšej otavy.

Celkovo sme pre potreby živočíšnej výroby vyrobili nasledovné množstvo OK (po odpočítaní strát):

- Siláž kukuričná - 2392 t
- Senáž - 1770 t - 1390 t lucernová a 380 t trávna
- Seno - 441 t - 209 t voľné a 232 t veľké baliky.

Toto množstvo kryje potrebu objemových krmív zo strany živočíšnej výroby.

Rastlinná výroba v roku 2020 po veľmi dlhom období zaznamenala stratu. Podpísala sa pod ňu hlavne veľký rozdiel medzi vynaloženými nákladmi a realizačnými cenami hlavne po zbere úrody a taktiež zníženie priamych platieb. Negatívnu úlohu zohralo aj počasie, ktoré nám v roku 2020 rozhodne neprialo.

Daždivý charakter počasia, ktorý prevládal od konca mája až do konca roka spôsobil obrovské problémy nielen v zberných prácach, ale aj v zakladaní novej úrody pre rok 2021. Prejavilo sa to už

pri sejbe repky, ktorú sme siali na 3 etapy. Prvých 100 ha sme zasiali už po 12. auguste a tie porasty vyzerajú najlepšie. Potom prišli výdatné zrážky a siat' sme mohli iba do čerstvo zoranej pôdy a takto sme zasiali ďalších 65 ha. Tieto porasty sú síce riedke, ale je tu predpoklad priemernej úrody. Po ďalších zrážkach sme mohli ako-tak siat' až koncom augusta a to bola sejba „nasilu“ za veľmi ťažkých podmienok. Tomu zodpovedá aj stav týchto porastov. Celkove sme zasiali 275 ha repky.

So sejbou ozimnej pšenice sme začali skoro, už 14. 9. 2020 a to sejbou hybridnej pšenice. Vďaka využitiu 2 týždňov dobrého počasia a dobrej organizácií prác sa nám do konca septembra podarilo posiat' 90 % plánovanej výmery ozimnej pšenice a ozimného jačmeňa. Potom to už bolo iba trápenie a tak sme zasiali 340 ha ozimnej pšenice a 60 ha ozimného jačmeňa.

Napriek nepriaznivému počasiu sme vyaplikovali všetok maštal'ný hnoj z hnojísk. Vyhnojili sme plochy pod kukuricu na výmere 80 ha. Okrem kompletnej jesennej ochrany repky sme ošetrili proti burinám celú výmeru ozimného jačmeňa a ½ výmery ozimnej pšenice. V rámci možnosti sme po kukurici a sóji vykonali jesenné orby, lebo hĺbkové kyprenie sa už v zamokrenej pôde nedalo vykonať.

Čo sa týka stavu porastov, tak extrémne mokrá jeseň im neprospieva. V pôde je nedostatok vzduchu, takže porasty ozimín a repky zožltli. Dažde koncom roka 2020 a v januári spôsobili, že už nevsiakuje do pôdy a vytvárajú sa po poliach veľké mláky. Tam porasty ozimných plodín vymoknú. Mokré počasie bez mrazov umožnilo rozvoj chorôb, k čomu prispelo, že nasnežilo na nezamrznutú pôdu. Situácia by sa mohla zlepšiť po ochladení v 2. februárovej dekáde. Všetko bude záležať na ďalšom priebehu počasia. Každopádne vyhlíadky na dobré úrody nie sú veľmi optimistické.

2. Výsledky živočíšnej výroby

Stavy hospodárskych zvierat a ich úžitkovosť

<i>Druh zvierat</i>	<i>Rok 2019</i>	<i>Rok 2020</i>
Dojnice	183	186
- ročná dojivosť	8197	8069
- denná dojivosť	22,46	22,05
Teľatá do 6 mes.	40	44
- hmotnostné prírastky	0,68	0,68
Mladý dobytok	68	96
- hmotnostné prírastky	0,95	0,92
Bahnice	309	303
- odstav jahniat	137	127

Aj prevádzku na úseku živočíšnej výroby od začiatku roka 2020 výraznou mierou poznačil koronavírus. Kvôli karanténom bol problém so zabezpečením materiálových vstupov. Obchodníci samozrejme využili situáciu na zníženie cien živočíšnych komodít z dôvodu zníženého dopytu, alebo zvýšených nákladov, súvisiacich s koronakrízou. A tak cena jahniat išla dole o 0,50 Eur a mliečnych teliat dokonca o 0,50 - 0,80 Eur/kg

V roku 2020 sa od priemerného stavu 184 ks dojníc narodilo 171 ks teliat, čo je oproti roku 2019 viac o 25 ks. Nižšie boli aj úhyny teliat a to v kategórii do 3 mesiacov o 6 ks a do 6 mesiacov o 4 ks.

V jednotlivých kategóriach hovädzieho dobytku sme dosiahli následné prírastky:

- Teľatá do 3 mesiacov - 0,51 kg – na úrovni roku 2019
- Teľatá do 6 mesiacov - 0,86 kg – na úrovni roku 2019
- Jalovice do j roka - 0,79 kg – nižší o 60 g ako v roku 2019
- Jalovice do 2 rokov - 0,82 kg – nižší o 70 g ako v roku 2019
- Býčky do 1 roka - 1,20 kg – vyšší o 10 dkg ako v roku 2019

Vďaka väčšiemu počtu narodených teliat a nižšiemu úhynu sme predali 76 ks teliat, (o 17 ks viac ako pred rokom) v celkovej váhe 4780 kg. Priemerná realizačná cena bola 3,69 Eur/kg (v roku 2019 - 3,85 Eur/kg). V roku 2020 sme chovali v priemere na deň 184 ks dojníc. Priemerný denný počet dojených kráv bol 162 ks. Nižší priemerný denný počet dojených kráv oproti ročnému priemernému stavu je daný tým, že v stáde boli dojnice teľné a vyradené, ktoré sa nedoja a dojnice liečené antibiotikami od ktorých sa nesmie mlieko dodávať na trh.

Do mliekarene sme odpredali 1 481 680 l mlieka, čo je 2. najvyššie množstvo mlieka v histórii družstva. Pokles dojivosti nastal koncom októbra prechodom na novú siláž s nižším obsahom sušiny ako aj v dôsledku opravy krmného stola v spodnej maštali. Z dôvodu dezolátneho stavu sme za pomoci pracovníkov mechanizácie a pracovníkov firmy AST zo Spišskej Novej Vsi vymenili poškodené fošne, vyčistili krmný stôl a nalepili plast-betónové tvárnice. Tým sa stal krmný stôl hladký a dobre sa čistí. Oprava sa robila za prevádzky maštale s presunmi dojníc.

Cez mliečny automat sme predali 5120 l mlieka, čo je o 2200 l menej ako v roku 2019. Pod nižší predaj sa určite podpísala aj koronakríza. Vzhľadom na vek automatu, pribúdajúce poruchy a realizačnú cenu mlieka v mliekarni je len otázkou času, kedy s predajom mlieka cez automat skončíme. Celkove sme teda vyrobili a predali 1 486 800 l mlieka, čo predstavuje priemernú ročnú dojivosť 8080 l na 1 dojnicu, čo je oproti roku 2019 menej o 117 l. Rozdiel bol spôsobený aj tým, že sme v stáde dojníc mali 9 ks vyradených kráv, ktoré sme však už dali na bitúnok. Za predané mlieko do mliekarene sme dostali tržby s príplatkami 532 330 Eur, čím sme dosiahli priemernú realizačnú cenu 0,359 Eur/l mlieka (čo je na úrovni roka 2019 – 0,358). Spolu s tržbami za mlieko, predané cez automat činí priemerná realizačná cena 0,360 Eur/l.

Predajom 40 ks vyradených kráv v celkovej váhe 23 350 kg inkasovali tržby 22 500 Eur. Priemerná realizačná cena 0,96 kg však bola o 12 centov nižšia ako v roku 2019. Okrem toho sme predali 2 plemenných býkov za 4200 Eur a 4 ks vyradených jalovic za 3070 Eur. S dosiahnutou úžitkovosťou dojníc sme sa umiestnili v rámci SR na 7. mieste chovateľov Slovenského strakatého dobytku, čo je už veľmi pekný výsledok. Čo sa týka dosiahnutých ukazovateľov v chove hovädzieho dobytku v roku 2020 možno tento rok hodnotiť ako najlepší od roku 1999, kedy sa ukončila rekonštrukcia starých objektov s vážnym ustajnením. Celkové tržby v chove dojníc vrátane tržieb za vyradené kravy činia 557 163 Eur čo predstavuje 38 % tržieb celého družstva.

V chove oviec už žiaľ o takých výsledkoch zďaleka hovoriť nemôžeme. Pod dosiahnuté výsledky sa podpísala už spomínaná koronakríza, keď cena veľkonočných jahniat padla na 1,8 Eur/kg, čo je historické minimum. Za túto cenu sme predali 135 ks jahniat do Sabinova. Realizačnú cenu za jahňatá čiastočne zlepšil predaj veľkých jahniat vo váhe 20–25 kg, ktoré sme predávali do obchodných reťazcov v počte 60 ks za 2,40Eur/kg živej váhy. Okrem toho sme predali drobným záujemcom 101 ks jahniat. Celkom sme tak odpredali 296 ks jahniat čo je o 50 ks jahniat menej ako v roku 2019. Predaj jahniat o vyššej hmotnosti vylepšil priemernú realizačnú cenu za jahňa, ale na druhej strane sa dojí menší počet oviec, prichádzame tak o tržby za mlieko, ktoré je jedinou zaujímavou komoditou v chove oviec.

V roku 2020 sme do Červeného Kameňa dodali 17 734 l mlieka, čo je o 1000 l menej ako v roku 2019. Priemerná realizačná cena činila 0,95 Eur/l (na úrovni roku 2019). Okrem toho sme predali 151 kg ovčieho syra. Na aukčnom trhu sme predali 15 ks plemenných baranov a 3 vyradených

baranov. Priemerná cena 1 barana činila 486 Eur/ks. Okrem toho sme predali 63 ks vyradených oviec v cene 27 Eur/ks a 1110 kg ovčej vlny za 0,28 Eur/kg!

Keď zrátame všetky tržby v chove oviec dostávame sa k sume okolo 36 000Eur. V takej výške sme určite vyplatili len čisté mzdy bez odvodov! A kde sú ostatné náklady? Nie div, že chov oviec je pri danej úžitkovosti hlboko v strate.

Pod zlé výsledky v chove oviec sa tu určite podpísala fluktuácia pracovníkov. Nedarilo sa nám zabezpečiť stabilných ošetrovateľov v chove oviec v súvislosti s odchodom dlhoročného baču. Po koncoročnej inventúre prevzali ovce 3 noví ošetrovatelia. Verím, že spolu s vedením sa in podarí zlepšiť výsledky v chove oviec, ktoré sa musia prejaviť v ekonomike tohto chovu. Ináč nebude mať tento chov perspektívu ďalšej existencie.

Napriek výbornému výsledku a dosiahnutej úžitkovosti v chove hovädzieho dobytku sme na úseku živočíšnej výroby zaznamenali vyššiu stratu ako v roku 2019. Podpísala sa pod ňu najmä nárast straty na hospodárskom dvore v Hermanovciach, zvýšenie mzdových nákladov v dôsledku minimálnej mzdy a príplatkov za prácu v sobotu, nedeľu a sviatok. Čo sa týka čerpania ostatných nákladov na úseku živočíšnej výroby tak k výraznejšiemu prekročeniu došlo v spotrebe vlastných krmív.

Oproti roku 2019 sme skrmili viacej siláže (+ 352 t), senáže (+ 384 t) a sena (+ 53 t). Výrazne viacej sme spotrebovali mokrého zrna CCM (+ 77,8 t), ale o toto množstvo sme nakúpili menej liehovarských výpalkov (GURMIT-u).

Z nakúpených krmív sme oproti roku 2019 najviac zvýšili spotrebu repkového šrotu BY+ (o 130%) a obyčajného repkového šrotu (o 21 %). Čo sa týka plánovaných investícií a opráv, tak v roku 2021 plánujeme opraviť krmný stôl pri druhej maštali. Súčasťou toho by malo byť zabetónovanie priestoru medzi maštalami, ktorý je v dezolátnom stave. Dochádza tam k veľkým stratám a znehodnocovaniu krmiva pri podhrňaní pre dojnice.

Taktiež by sme chceli opraviť dno senážneho žľabu, v ktorom dochádza po zrážkach k znehodnocovaniu senáže dažďovou vodou.

3. ÚSEK MECHANIZÁCIE

Kalendárny rok na úseku mechanizácie začína väčšinou v 2. polovici januára, kedy pracovníci úseku nastupujú do práce po vyčerpaní dovolení. Hlavnou náplňou zimného obdobia je okrem prác pri zabezpečení chodu živočíšnej výroby, oprava strojov, náradia a príprava techniky na jarné práce. Tak to bolo aj začiatkom roka 2020. Ako prvé prišli na rad rozmetadlá PH, kde boli vymenené rozhadzovacie lopatky. Súčasne s nimi sa pripravovala LIAZ – nosič kontajnerov na dopravu PH, u ktorej bolo potrebné opraviť hydraulické valce na vyťahovanie kontajnerov.

Značnú pozornosť sme venovali oprave hrabačiek, ktoré máme 2 a počas senážovania a výrobe sena sú potrebné obidve. Väčšie poruchy sa v minulosti vyskytovali na staršej hrabačke GA600, kde sme vykovali generálnu opravu, ktorá si vyžiadala 1 100,- Eur. Aj nová hrabačka Eurotop, ktorá bola viac využívaná prešla rozsiahlou opravou hlavných funkčných častí.

Medzi najdôležitejšie a najviac využívané náradie patrí sejačka Väderstad na sejbu hustosiatých obilnín a repky. Bez kvalitnej sejačky nemôžeme založiť dobré porasty. Preto sme aj jej oprave venovali veľký dôraz. Náklady na jej opravu činili takmer 2800 Eur. Aj na sejačku KINZE na presný výsev kukurice sme po prehliadke servisným technikom z firmy PL vykonali opravu zistených nedostatkov.

Koncom januára 2020 všetky traktory JD podstúpili predsezónnu prehliadku a opravu pracovníkom firmy Agrokom-plus Prešov. Jednalo sa o traktory:

- JD 8310 – Bublavý Jaroslav - náklady na opravu 1 624,- eur
 - JD 7530 – Lukáš Tomáš - náklady na opravu 2 000,- Eur
+ výmena všetkých pneumatík 3 500,- Eur
 - JD 7820 – Fečo Tomáš - náklady na opravu 2 240,- Eur
- Spolu náklady 12 364,- Eur

Sú to veľké náklady, ale ide o najviac vyťažované traktory počas celého roka a v prípade väčšej poruchy počas sezóny by sme prestojom a čakaním na opravu zaznamenali niekoľkonásobné straty. Navyše pri týchto opravách môžeme využiť 20 % predsezónnu zľavu na náhradné diely.

Do predsezónnej prípravy sme zapojili aj kombajn W 550 JD a rezačku JD 7200. Sú to dôležité stroje, ktoré už majú čosi odrobené a väčší výpadok v priebehu sezóny by bol pre nás veľmi bolestivý. Predsezónnou opravou prešli všetky kosy vrátane čelnej kosy Pottinger. Jednu kosu sme pre nákladnú opravu museli vyradiť z prevádzky a bude potrebné v tejto oblasti zainvestovať.

Čo sa týka nových investícií, tak začiatkom marca 2020 sme zakúpili kultivátor Vädestad Ferox so záberom 7 m, ktorý bol plne využitý pri príprave pôdy pod jarné plodiny. Keďže sa nám na parcely rozširuje nálet kríkov a drevín zakúpili sme mulčovač za 2 459,- Eur na mulčovanie okrajov parciel. Pred žatvou sme zakúpili nové disky Pottinger za 45 950,- Eur so záberom na 6 m a do živočíšnej výroby vývevu za 9 023,- Eur. Významnou investíciou bolo zateplenie a nová fasáda administratívnej budovy Bystré, ktorou sme ukončili jej rekonštrukciu. Vykonala to firma BIŽ a stála nás vyše 26 000,- Eur.

Investíciu na spomínanú techniku spolu s rekonštrukciou administratívnej budovy sme zabezpečili výlučne z vlastných prostriedkov čo predstavuje sumu spolu 118 000,- Eur.

Žatva 2020 bola z dôvodu nepriaznivého počasia veľmi náročná. Celkove sme do žatvy mali zapojených 9 kombajnov. Z toho 2 vlastné a 7 cudzích. Niektoré boli dlhšie ako napr. Ferguson z Rokycian, ktorý sme mali na celú žatvu, niektoré iba na pár dní, niektoré iba na deň. Všetko to záležalo od potreby a hlavne od možnosti majiteľov kombajnov, pretože ako sa posúvala žatva kvôli dažďu, tak sa posúvali aj presuny kombajnov. Tak to bolo aj v prípade 2 CLASS-ov Lexion od pána Pehaniča, ktorí prišli neskôr ako sme s nimi počítali. Aj vďaka spomínanému počtu kombajnov sme náročnú žatvu čo sa týka termínu a v rámci možnosti aj kvality zvládli.

Výkony kombajnov v sezóne 2020:

- JD – Bublavý Jaroslav - 208 ha
- CLASS – Kentoš Miroslav - 179 ha
- 2 ks CLAAS Lexion – Pehanič - 128 ha
- Ferguson Rokycany - 107 ha
- Sciranka Zlatník - 83 ha.

Odvoz počas žatvy sme realizovali vlastnou dopravou. Išlo o LIAZ - kontajnerka , 2 x LIAZ 151, 2 veľkoobjemové vlečky za traktorom JD a 8-tónovú vlečku za traktorom Z-1645.

Zber slamy sme vykonávali formou veľkých balíkov, kde sme mali zapojené 2 lisy. Treba však pripomenúť, že polovicu slamy sme zapravili do pôdy po predchádzajúcom porezaní kombajnami ako náhradu za maštalných hnoj, ktorého máme nedostatok.

SPOTREBA PHM

Podľa spotreby PHM boli najviac využité nasledovné traktory:

JD 8310R	Bublavý Jaroslav	38 345 l	1762 Eur na opravu
JD 7820	Fečo Ján	19 510 l	3633 Eur
JD 7530	Lukáč Tomáš	20 875 l	2523 Eur
JD 5820	Hubller Lukáš	6 845 l	791 Eur
JD 5100	Tomáš Ján	6 960 l	613 Eur

Na nižšej spotrebe PHM a traktorov JD 8310 a 7820 sa prejavila opodstatnenosť nákupu nových diskov Pottinger so 6 m záberom, ktorý sa uplatnil nielen v podmietkach ale z časti nahradil aj kompaktor v príprave pôdy.

V nákladnej doprave evidujeme 6 nákladných áut, ktoré sú zapojené do prác 5 – 7 mesiacov v roku. Na úseku mechanizácie sa spotrebovalo 151408 l v hodnote 121 581 EUR, čo je o 30 946 menej oproti minulému roku.

Na úseku osobnej prepravy evidujeme 4 osobné autá, ktoré najazdili spolu 60 854 km a spotrebovali 1 520 l benzínu a 3 295 l nafty. Oproti roku 2019 je to o 7060 km menej najazdených km. Spotreba benzínu bola nižšia o 190 l a nafty o 331 l.

Pre zabezpečenie výroby sme za celé družstvo spotrebovali celkom:

1. 175 607 l PHM v celkovej hodnote 143 072 Eur
Vo fyzickom objeme to predstavuje úsporu – 5 757 l a vo finančnom vyjadrení úsporu 31 687 Eur. Pod finančnú úsporu sa priaznivo podpísala nižšia cena nafty, ktorá sa počas celého roka pohybovala okolo 1 Eur/l.
2. 239 515 kWh elektrickej energie v hodnote 36 558 Eur, čo je oproti roku 2019 o 16 168 kWh a 4 430 Eur menej.
3. 37 277 m³ zemného plynu v hodnote 14 329 Eur (0,384 Eur/m³). Pod úsporu plynu o 7500 m³ sa podpísalo aj to, že sme nesušili 300 t mokrej kukurice, ktorú sme predali v mokrom stave a taktiež sa tu prejavila nižšia spotreba plynu vďaka rekonštrukcii administratívnej budovy

4. Výsledky finančného hodnotenia

v EUR

<i>Tržby a výnosy podľa činnosti</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
Tržby za výrobky RV	714784	855266
Tržby za výrobky ŽV	591024	585438
Tržby ostatné	38663	54801
Spolu za vl. výrobky a služby	1344471	1495505
Tržby z predaja IM a mat.	29985	35536
Dotácie	559784	496084
Z toho: - priame platby EÚ	509645	445215
- VDJ	3371	2780
- domáce podpory	46768	48089
Ostatné výnosy	52695	39814
Výnosy spolu	2266511	2058860

v EUR

<i>Náklady podľa druhov</i>	2019	2020
Spotreba materiálu	924520	857966
z toho: spotreba osív	60041	59053
hnojív	218480	215640
chemikálií	152875	165479
PHM	174759	143072
krmív	103059	99794
náhr. dielov	51253	45088
ostatného	164053	129840
Spotreba energie	67581	58151
Osobné náklady	726465	765279
Náklady spolu	2237893	2197490

<i>Výsledok hospodárenia</i>	2019	2020
- pred zdanením	39793	-136695
- po zdanení	28618	-138630

V roku 2020 sme dosiahli hrubú poľnohospodársku produkciu vo výške 1673732 EUR, čo je viac o 29927 EUR oproti roku 2019, HP RV činí 862158 EUR, je vyššia o 26546 EUR, HP ŽV činí 590492, je vyššia o 1804 EUR, HP pomocných činností činí 221082 EUR, je vyššia o 1577 EUR v porovnaní s minulým rokom

5. Obstaranie dlhodobého majetku 2020

<i>Názov obstaraného majetku</i>	<i>Obstarávacia cena v EUR</i>
Kultivátor	34744
Mulčovač	2459
Diskový podmietač	45950
Výveva	9023
Plemenné barany	1150
Nakúpený majetok spolu	93326
Aktivácia základného stáda zvierat	68802
Spolu:	162128

6. Stav peňažných prostriedkov, pohľadávok a záväzkov k 31.12.2020

v EUR

Peňažné prostriedky na bankových účtoch	136251
Peňažné prostriedky v hotovosti	441
Peňažné prostriedky spolu:	136692

Pohľadávky spolu krátkodobé	92358
- z toho z obchodného styku	64482
daňové	27876
iné	-

Záväzky spolu	235050
- z toho krátkodobé	175275
z obchodného styku	111734
dlhodobé	40033
rezervy	19742
bankové úvery	-

II. Predpokladaný budúci vývoj činnosti družstva na rok 2021

Zámer rastlinnej výroby

<i>Plodina</i>	<i>Výmera v ha</i>	<i>Celková úroda v t</i>	<i>t/ha</i>
Pšenica ozimná	338	1621	4,8
Jačmeň ozimný	60	288	4,8
Jačmeň jarný	128	512	4,0
Kukurica zrno	79	672	8,5
Sója	111	255	2,3
Repka ozimná	274	781	2,85
Kukurica siláž	77	2310	30
Lucerka v suchom	66	693	10,5
TOP v suchom	30	132	4,0
TTP v suchom	507	659	1,3

Zámer živočíšnej výroby

Plánová produkcia mlieka	1480 tis. l
- ročná dojivosť na kus	8212 l
- denná dojivosť	22,50
Teľatá do 6 mes.	55 ks
- hmotnostné prírastky	0,75 kg/deň
Mladý dobytok	85 ks
- hmotnostné prírastky	0,90 kg/deň
Bahnice	400 ks
- odstav jahniat	145 ks
Produkcia ovčieho mlieka	19000 l
Výroba mäsa – hovädzie	39,0 t
ovčie	2,8 t

Zámer – finančné ukazovatele

	EUR
Výnosy spolu	2050000
z toho - tržby RV	765000
ŽV	600000
ostatné	55000
- ostatné výnosy	630000
Náklady spolu	2045000
z toho - spotreba materiálu	765000
energie	55000
- osobné náklady	760000
- odpisy	230000
Výsledok hospodárenia	5000

III. Návrh na rozdelenie zisku

V zmysle čl. XVII. ods. 4 písm. d/ stanov družstva predkladá sa členskej schôdzi tento návrh na zúčtovanie straty:

- fond stabilizácie a rozvoja: - 138629,53 EUR